

Stærke fællesskaber for alle børn og unge

Strategi for sammenhæng mellem almen- og specialindsatser i dagtilbud og skoler

Baggrund, motivation og potentialer

I Ishøj Kommune ønsker vi, at alle børn og unge oplever at sejre i eget liv og nå deres fulde potentiale. Derfor har vi ambitioner på alle børn og unges vegne med udgangspunkt i, at børn og unge har forskellige forudsætninger og forskellige behov. I Ishøj har vi et børnesyn, hvor mangfoldighed er en styrke, og respekt for forskellighed er et bærende princip for, at børn og unge bliver en del af positive og betydningsfulde fællesskaber, det vi også kalder stærke fællesskaber. I Ishøjs stærke fællesskaber er der plads til alle, og børn og unge får tilbudt deltagelsesmuligheder, så alle får mulighed for at udfolde sig og nå sit fulde potentiale. Stærke fællesskaber skabes ikke kun i dagtilbud og på skoler, men fortsætter i børnenes og de unges fritidsliv, hvor de mødes i meningsfulde, mangfoldige fællesskaber på tværs af forudsætninger, køn, alder og sociale skel.

I Ishøj Kommune oplever vi, at langt de fleste børn og unge trives, lærer og udvikler sig, men desværre ser vi i Ishøj, som i resten af landet, en stigning af børn og unge med udfordringer og børn og unge, som ikke trives optimalt. Dagtilbud og skoler oplever, at det til tider er vanskeligt at stille rammer og kompetencer til rådighed, der tilgodeser alle børn og unges forskellige forudsætninger og behov. Det stiller store krav til det pædagogiske personale, det stiller krav til rammerne for dagtilbudene og skolerne, og det stiller krav til kompetencerne hos de eksternt understøttende fagpersoner. Det betyder, at forudsætningen for at kunne skabe de gode løsninger - både for det enkelte barn og fællesskabet i dagtilbuddet og på skolen, udfordres.

Børnegruppens forudsætninger og behov er under udvikling, hvilket kræver, at dagtilbud og skoler udvikler og tilpasser sig den nuværende børne- og ungegruppe. Det kræver en tilpasning af kompetencer, indhold og rammer, så vi ikke segregere for mange børn og unge fra de almene dagtilbud og skoler til specialtilbud. Det har sociale og faglige omkostninger for børn og unge, når man tager barnet eller den unge ud af det fællesskab, som de kender, fordi de klarer sig dårligere sammenlignet med deres jævnaldrende i forhold til trivsel og læring. Det er samtidig en dyr løsning, hvor der bliver brugt mange penge på få børn og unge, hvilket presser ressourcerne på almenområdet og gør det vanskeligere at tilgodese børn og unge i de almene tilbud. Derfor skal vi investere i almenområdet, så vi reducerer udgifterne til specialområdet. (Den markerede sætning udgår)

Visionen

I Ishøj Kommune vil vi styrke de brede og almene fællesskaber, så flere børn og unge får et godt afsæt for at få en uddannelse og et godt liv. Børn og unge skal trives og udvikle sig i deres lokale dagtilbud, skole og fritidsliv.

Det kræver, at dagtilbud og skoler passer til de børn og unge, der bor og lever i Ishøj og med den mangfoldighed af forskellige forudsætninger og ressourcer, som vores børn og unge har med sig. For at kunne skabe stærkere og mere mangfoldige børne- og ungefællesskaber i dagtilbud, på skoler og i fritidstilbud skal ledere og medarbejdere opleve at have de rette redskaber og rammer til at kunne skabe deltagelses- og udviklingsmuligheder for børn og unge.

Vi vil styrke de lokale børne- og ungefællesskaber i en retning, så ressourcerne til specialtilbud i højere grad bliver brugt i lokale dagtilbud og skoler. Der vil altid være børn og unge, som ikke trives og udvikler sig hensigtsmæssigt i almenmiljøet, her vil Ishøj Kommune være klar med rette tilbud til rette tid.

På tværs af forældre, politikere, medarbejdere og ledere har vi et fælles ansvar for at give vores fælles børn og unge de bedste muligheder med sig i livet. Vi vil gerne blive endnu bedre til at arbejde sammen om at videreudvikle kvalificerede og inkluderende fællesskaber i vores lokale dagtilbud og skoler, som i samarbejde med forældrene giver alle vores børn og unge de bedst mulige kort med på hånden til at kunne leve et godt liv.

Målsætning

For at realisere visionen er målsætningen:

At sikre en kvalificeret og sammenhængende indsats på børne- og ungeområdet, så flere børn og unge har deltagelsesmuligheder i deres lokale dagtilbud, skoler og fritidsliv.

Mål/Indsatsområder

For at opnå målsætningen arbejdes der løbende med fem mål og indsatsområder

1. Medarbejdere og ledere skal tilbydes praksisnær kompetenceudvikling, der sikrer, at personalet har de rette kompetencer og redskaber til at skabe deltagelsesmuligheder for børn og unge
2. Ledere og medarbejdere på børne- og ungeområdet samarbejder aktivt med børn og forældre om at styrke barnets/den unges trivsel, udvikling og læring.
3. Fælles ansvar for børn og unge er overskriften for det tværfaglige samarbejde
4. Kvalificerede og differentierede lokale tilbud, der tilpasses børn og unge.
5. Børn og unge deltager i stærke fællesskaber i deres fritid

Indsats 1: Medarbejdere og ledere skal tilbydes praksisnær kompetenceudvikling, der sikrer at personalet har de rette kompetencer og redskaber til at skabe deltagelsesmuligheder for børn og unge

Dagtilbud, skoler og fritidsliv skal indrettes, så børn og unge trives og udvikler sig til at kunne opnå deres fulde potentiale. Det kræver fortsat prioritering i kompetenceudvikling af medarbejdere, ledere og ressourcepersoner, så kompetencerne modsvarer børne- og ungegruppen. Det kræver endvidere en øget opmærksomhed på rekruttering og fastholdelse af kvalificeret personale, der er helt afgørende for at lykkes med opgaven.

Det understøttes af følgende mål:

- Medarbejdere og ledere har et ressourcesyn i forhold til børn og forældre
- Medarbejdere og ledere har rammer, kompetencer og redskaber til at arbejde med deltagelsesmuligheder for børn og unge i de lokale dagtilbud, på skolerne og i fritidslivet.

Det tværprofessionelle samarbejde mellem forskellige relevante fagligheder i og omkring dagtilbud og skoler skal styrkes med henblik på at sikre en helhedsorienteret tilgang til børn, unge og deres forældre samt arbejde med en bredere vifte af praksisnære metoder og tilgange for at imødekomme børns og unges forskellige behov. Der iværksættes en målrettet indsats for rekruttering og fastholdelse af kvalificeret personale.

Indsats 2: Ledere og medarbejdere på børne- og ungeområdet samarbejder aktivt med børn og forældre om at styrke barnets/den unges trivsel, udvikling og læring

Forældre, medarbejdere og barnet/den unge selv har en fælles opgave med at skabe deltagelsesmuligheder i de stærke fællesskaber. Forældre er de vigtigste voksne i deres børns liv, derfor er forældre en helt central samarbejdspartner i at støtte børnenes trivsel og udvikling i de fællesskaber, de indgår i. Forældre er samtidig en væsentlig ressource i skabe en kultur omkring mangfoldige fællesskaber. Børn og unges perspektiver skal stå i centrum for alle indsatser, der igangsættes og skal altid inddrages aktivt i de indsatser, der igangsættes, som involverer dem. Involveringen sker svarende til deres alder.

Det understøttes af følgende mål:

- Børn, unge og forældre inddrages systematisk som samarbejdspartnere i alle de indsatser, der igangsættes
- Børn, unge og forældre oplever at blive mødt med respekt, tillid og ligeværd fra alle ledere og medarbejdere.
- Samarbejdet mellem fagprofessionelle, børn, unge og forældre er præget af gensidig tillid og ligeværd.

Indsats 3: Fælles ansvar for børn og unge er målet for det tværprofessionelle samarbejde

Børns trivsel er voksnes ansvar og en kvalificeret og sammenhængende indsats kræver et stærkt tværprofessionelt samarbejde, hvor alle relevante kompetencer og fagligheder samarbejder om at skabe stærke fællesskaber, hvor løsninger både taler ind i fællesskabet samtidig med, at der tages hånd om det enkelte barn eller unges udfordringer. Forældrene har det primære ansvar for deres børns opvækst, og de inddrages ved vigtige beslutninger og initiativer, der vedrører deres børns hverdag.

Det understøttes af følgende mål:

- Kvalificerede og systematiserede visitations- og revisitationsprocesser, hvor relevante professionelle samarbejder om det fælles mål altid at iværksætte mindst indgribende tilbud i forhold til behovet
- Ledere på børne- og ungeområdet har et fælles ansvar for såvel den faglige og økonomiske del af visitationsprocessen og samarbejder om forebyggende og indgribende indsatser med fortsat fokus på det mindst indgribende tilbud for alle børn og unge
- Børn, unge og forældre oplever styrkede helhedsorienterede indsatser på tværs af børns og unges forskellige arenaer – også når det gælder overgange
- Forskellige fagligheder og kompetencer samarbejder praksisnært i læringsmiljøet om at sikre tidlige og rettidige løsninger ved bekymringer for børn og unge.

Indsats 4: Kvalificerede og differentierede lokale tilbud, der tilpasses børn og unge

Når flest mulige børn og unge skal kunne trives og udvikle sig i det lokale dagtilbud eller skoletilbud, kræver det mere kvalificerede og differentierede dagtilbud- og skoletilbud. Det kræver tilpas-

ninger af såvel rammer, organisering og kompetencer. Det fælles fokus er altid at sikre, at der arbejdes mest muligt med forebyggende indsatser i det fælles læringsmiljø, sjældent med foregribende indsatser for grupper af børn og undtagelsesvist med indgribende indsatser for det enkelte barn eller den unge.

Det understøttes af følgende mål:

- **Lokale specialtilbud til lokale børn** (Den markerede sætning indgår)
- Flere børn og unge skal have forebyggende indsatser fremfor indgribende indsatser
- Special- og almenpædagogiske kompetencer, metoder og ressourcer sammentænkes i de almene dagtilbud og skoler i form af en bred vifte af pædagogiske tilbud.
- Dagtilbuddenes og skolernes fysiske rammer indrettes, så de så vidt muligt tilgodeser børn og unges forskellige behov.
- Der er forskelligartede lærings – og fritidsmiljøer, der sikrer deltagelsesmuligheder for alle.

Indsats 5: Børn og unge deltager i stærke fællesskaber i deres fritid

Børn og unge trives og udvikler sig ikke kun i stærke fællesskaber i dagtilbud og skoler, men i høj grad også i deres fritid. Deltagelse i fritidsfællesskaber har positiv betydning for livskvalitet, identitetsudvikling og deltagelsen i det øvrige samfundsliv.

Det understøttes af følgende mål:

Dagtilbud, skoler og tværprofessionelle samarbejdspartnere understøtter og brobygger til fritidslivet, så alle børn og unge oplever at indgå i stærke fællesskaber i forskellige arenaer af deres liv.

Implementering

Strategien for Stærke fællesskaber på børne- og ungeområdet er rammen for en samskabende og inddragende proces med udarbejdelse af handleplaner. Dette arbejde vil foregå både lokalt i det enkelte dagtilbud og skole samt kommunalt med henblik på at realisere målene i strategien. Implementeringen af strategien er et fælles anliggende på tværs af børne- og ungeområdet og skal bidrage til, at strategien forankres i praksis.

Strategiens initiativer vil strække sig over en længerevarende periode. Dette skal ses i forlængelse af, at strategien for stærke fællesskaber er en langsigtet udviklingsplan, der skal understøtte en vedvarende indsats, der kan tilpasses lokale forhold. Der vil derfor være fokus på, at alle relevante perspektiver bliver hørt og inddraget i udarbejdelsen af både kommunale og lokale handleplaner. Handleplanerne vil være fleksible rammer for udviklingen, og vil derfor udvikle sig over tid.

Tidsplan/opfølgning

November 2023	Børne- og Undervisningsudvalget vedtager strategien.
December 2023 – oktober 2024	Drøftelser af de første kommunale og lokale handleplaner.
Oktober/november 2024	Børne- og Undervisningsudvalget præsenteres for de første lokale handleplaner.

August 2024 – maj 2027	Implementering af kommunale og lokale handleplaner med årlig status og dialog med BUU.
2027 og frem	Forankring og videreudvikling af arbejdet med stærke fællesskaber.